

**MANUS TIL PRESSEKONFERANSE-BRIEF
VED FREMLEGGELSEN AV ST. PRP. NR. 48**

(1) Et forsvar til vern om Norges sikkerhet, interesser og verdier

FN er og blir selve grunnpilaren i vår sikkerhets- og utenrikspolitikk og NATO forblir en bærebjelke i norsk forsvarspolitikk. Vi må likevel ta en vesentlig del av ansvaret selv, særlig for egen sikkerhet. Vi må ha vilje til å ivareta våre interesser og verdier.

Deltakelse i utenlandsoperasjoner er svært viktig. Ivaretagelsen av våre interesser i egne nærområder har likevel den høyeste prioritet.

Nordområdene er regjeringens fremste strategiske satsingsområde. Det gjelder også i forsvarspolitikken.

(2) Hovedprioriteringer i langtidsproposisjonen

Forsvaret skal utvikles som et moderne og fleksibelt innsatsforsvar, med balanse mellom oppgaver, struktur og ressurser. Regjeringen anbefaler derfor et *betydelig økonomisk løft* for Forsvaret.

Gjennom denne *satsningen på Forsvaret* legger regjeringen opp til å styrke Forsvarets evne til å løse sine oppgaver, både hjemme og ute, og ikke minst i nord.

En fremtidsrettet kompetanse- og medarbeiderutvikling står sentralt i regjeringens anbefalinger, og er en viktig forutsetning for å kunne opprettholde og videreutvikle et god norsk forsvar.

Regjeringen *viderefører den moderniseringen* av Forsvaret som ble startet av Stoltenberg I-regjeringen, der en hovedmålsetting har vært å bringe utviklingen av Forsvaret over i et mer stabilt og forutsigbart spor.

(3) Endringer i Forsvarets struktur - hovedprioriteringer

Det er nødvendig å styrke Forsvarets operative evne ytterligere.

Regjeringen legger vekt på en operativ struktur med en best mulig *balanse mellom reaksjonsevne og utholdenhet*.

Forsvaret må ha evne til å håndtere de nasjonale oppgavene *samtidig* med at vi er engasjert i operasjoner i utlandet.

Operativ tilstedeværelse, med prioritet til nord, har vært helt sentralt.

Vi styrker Hæren, spesielt i nord,

og samler Luftforsvarets helikoptermiljø på Bardufoss.

Sjøforsvaret kommer også til å være sterkt representert i landsdelen med en av verdens mest moderne flåter. Dette inkluderer blant annet nye fregatter, nye MTBer og en kraftig modernisert kystvakt.

Den viktige treningen med våre allierte skal i fremtiden konsentreres til nord.

Det som til syvende og sist har vært lakmustesten for endringene vi har konkludert med har vært disse 4 spørsmålene:

Er dette operativt gunstig?

Er dette langsiktig riktig?

Er dette økonomisk bærekraftig?

OG IKKE MINST: Bygger dette opp om en folkelig forankring av Forsvaret i hele landet?

(4) Hæren

Behovet for landstyrker som kan bidra i operasjoner over lengre tid – spesielt i utlandet – er fortsatt høyt.

Det er i tillegg et behov for godt trent styrker tilgjengelig for nasjonal og internasjonal beredskap.

Jeg har tidligere vært tydelig på at vi har hatt som mål å styrke Hæren.

Målet om en brigade som grunnlag for både nasjonal beredskap og internasjonale operasjoner for Hæren ligger fast, og vil innfris med den styrkingen vi nå foreslår.

Vi legger opp til at hæren styrkes med om lag 300 årsverk utover målsetningen i inneværende langtidsplan. Denne bemanningsøkningen skal prioriteres der belastningsutfordringene er størst i dag.

Vil vi også forlenge oppøvingsperioden for operasjoner i utlandet gjennom en misjonsspesifikk samtreningsperiode etter 12 måneders førstegangstjeneste og før styrken sendes ut.

(KLIKK for neste plansje)

Regjeringen viderefører og konsentrerer Hærens virksomhet til Østerdalen garnison i sør, og i Indre Troms i nord.

For å styrke Hærens ISTAR-miljø flyttes Jegerkompaniet fra Porsangmoen til Setermoen, og samlokaliseres med Etterretningsbataljonen. Porsangmoen vil således tas ut av Hærens fremtidige bruk.

I tillegg videreføres Grensevakten, Garden og Hærens Jegerkommando som i dag. Hærens krigsskole videreføres på Linderud. Denne konsentrasjonen er både operativt og langsiktig riktig, og vil bidra til en mer hensiktsmessig drift av Hæren.

(6) Sjøforsvaret

Omfattende investeringer er gjort i sjøstrukturen, og når de nye fregattene er på plass vil Sjøforsvaret være topp moderne.

Skjold-klassen er også en vesentlig ressurs, både knyttet til sjøkontroll og sjønektelse, og har egenskaper som gjør at de er spesielt egnet til å utfylle fregattene i kystnære operasjoner. Regjeringen vil derfor videreføre MTB Skjold.

Med de nye fregattene og MTBene vil Norge ha en svært moderne og effektiv marine og et meget godt grunnlag for en tydelig maritim tilstedeværelse, særlig i nord.

Kystvaktens evne styrkes. Nye fartøy og nye helikoptre, vil sammen med en forbedret overvåkningskapasitet, øke evnen til å overvåke våre interesseområder til sjøs.

(KLIKK for neste plansje)

Sjøforsvarets hovedbase på Haakonsvern videreføres og styrkes som base for Sjøforsvaret. I nord videreføres Ramsund som base for Marinejegerne, Trondenes som base for Kystjegerkommandoen og Sortland som base for Kystvakten i Nord-Norge.

Når det gjelder Olavsvern er det i dag ingen permanent operativ virksomhet knytter til denne basen. Basen har heller ingen oppgaver knyttet til understøttelse av Sjøforsvarets fremtidige styrkestruktur. Regjeringen anbefaler derfor at Olavsvern legges ned.

Samtidig vil regjeringen samle all utdanningsvirksomhet i Sjøforsvaret til et solid kompetansemiljø i Bergens-området. Befalsskolen for Sjøforsvaret i Horten og Sjøforsvarets del av rekruttskolevirksomheten i Madla leir flyttes derfor til Bergen. Endringene i basestrukturen vil gi positive faglige og ressursmessige effekter, og sikre en langsiktig, stabil struktur tilpasset Sjøforsvarets fremtidige behov.

(8) Luftforsvaret

Et moderne luftforsvar er en forutsetning for vår militære evne både på land og på sjøen. Regjeringen anbefaler derfor å videreføre bredden av dagens kapasiteter i Luftforsvaret, og å videreføre moderniseringen av disse.

Hele Luftforsvarets operative struktur vil være tilgjengelig for nasjonale og internasjonale operasjoner.

(KLIKK for neste plansje)

Basestrukturen i Luftforsvaret preges fortsatt av en kostnadskrevende spredning av virksomheten. Regjeringen har derfor vurdert en rekke alternativer for å redusere antall baser og flystasjoner i Luftforsvaret – blant annet en samling av kontroll- og varslingsvirksomheten til ett sted og samling av alle kampfly, basesett og luftvern til en flystasjon.

Usikkerhet knyttet til nye materiellsystemer og miljøforhold gjør det imidlertid hensiktsmessig å avvente en eventuell beslutning om videreutvikling av basestrukturen innenfor disse områdene. Luftforsvarets basestruktur videreføres derfor i stort som i dag, med følgende unntak: Regjeringen anbefaler å organisere helikoptervirksomheten på 334 skvadron, 337 skvadron og 339 skvadron under en felles luftving på Bardufoss flystasjon. Dette representerer en betydelig styrking av helikoptermiljøet i nord.

Regjeringen anbefaler at Sola flystasjon legges ned. Vi vil eventuelt komme tilbake til et helikopterdetasjement i sør. Videre anbefales det å flytte Luftforsvarets del av rekruttutdanningen på Madla til Kjevik.

Regjeringens anbefalte endringer representerer viktige steg i riktig retning, men Luftforsvarets virksomhet må i fremtiden søkes ytterligere konsentrert ved å samlokalisere like fagmiljøer der dette er rasjonelt. Dette vil derfor bli vurdert på nytt i lys av en eventuell anskaffelse av nye kampfly. Vi tar stilling til kampflyspørsmålet mot slutten av 2008. Når det gjelder nye kampfly vil vi komme tilbake til det.

(9) Heimevernet

Regjeringen vil videreføre og følge opp den kvalitetsreformen som pågår i Heimevernet. Vi ønsker å videreføre HVs evne til å reagere raskt, med godt trente og utrustede styrker.

Det har også vært viktig for regjeringen å opprettholde Heimevernets lokale forankring. Vi ser også at HV kan bidra betydelig i internasjonale operasjoner.

Dagens differensierte styrkestruktur videreføres med en styrke på totalt 45 000.

(KLIKK for neste plansje)

Hovedtrekkene i HVs organisasjon videreføres. Det samme gjelder luft- og sjøheimevernet. Utdanning av mannskaper og befal vil i hovedsak skje i forsvarsgrenene, og ved en egen utdanningsenhet for befal på Porsangmoen.

HV-distriktene viderefører funksjonen som regionalt ledelsesapparat under Forsvarets operative hovedkvarter. For å sikre videreføringen av kvalitetsreformen i HV anbefaler regjeringen å redusere distriktsstrukturen til elleve distrikter ved at HV 07 og 08 slås sammen og lokaliseres til Vatneleiren, og HV 17 og HV 18 slås sammen og lokaliseres til Høybuktnoen.

HV-skolen på Dombås videreføres. Det samme gjør befalsutdanningen på Porsangmoen, mens HVs utdanningsvirksomhet på Værnes anbefales avviklet. Forsvarsgrenene vil gjennom sin utdanning også dekke behovet for å vedlikeholde HVs struktur.

(12) Felles

Forsvarets felleavdelinger og felleskapasiteter støtter enheter fra alle forsvarsgrener. Belastningene på disse enhetene blir stor, og det er helt nødvendig at disse er bemannet og organisert slik at de kan gi nødvendig støtte. Dette har vært vektlagt spesielt når det gjelder sanitet og logistikkstøtten.

(KLIKK for neste plansje)

Forsvarsgrenenes virksomhet avgjør hvor felleskapasitetene skal lokaliseres. Lokalisering av de fleste øvrige fellesavdelinger videreføres i stort som i dag. Unntak fra dette er etableringen av ett Forsvarets operative hovedkvarter på Reitan.

I tillegg foreslår regjeringen å bedre mulighetene for alliert trening i Nord-Norge ved å etablere et alliert treningssenter på Porsangmoen, med dedikert infrastruktur også i Åsegarden og på Evenes. Regjeringen anbefaler således at Alliert treningssenter Sør på Voss og Alliert treningssenter Nord på Åsegarden legges ned i sin nåværende form.

Som det fremkommer anbefaler regjeringen også å videreføre Forsvarets fem musikkorps som i dag. Korpsene er en viktig tradisjons- og kulturbærer.

(14) Forsvarets ledelsesapparat

En sterk og effektiv virksomhet krever også gode ledelsesstrukturer.

Generalinspektørenes virksomhet skal holde til der deres forsvarsgren har sin hovedaktivitet. Det vil bedre deres evne til gjennomføring, oppfølging og kontinuerlig forbedring av virksomheten.

GIH med stab flyttes til Hærens kjerneområde i indre Troms, og lokaliseres til Bardufoss.

GIS og hans stab flyttes til Sjøforsvarets hovedbase Haakonssvern.

Hvor GIL skal sitte vil bli vurdert i sammenheng med en eventuell anskaffelse av nye kampfly. Dette spørsmålet vil vi ta stilling til mot slutten av 2008.

GIHV vil være i Oslo fordi HVs organisering er av en slik art at et geografisk tyngdepunkt ikke lar seg identifisere.

Den operative kommandostrukturen er apparatet for å lede operasjoner nasjonalt og følge opp norske styrker i operasjoner internasjonalt.

Regjeringen vil etablere *ett*, nytt operativt hovedkvarter – Forsvarets operative hovedkvarter – med én samlet operative ledelse. Dette skjer gjennom sammenslåing av dagens to hovedkvarter.

Det har vært viktig å klargjøre ansvar og myndighet i kommandostrukturen, redusere antall ledelsesnivå og forenkle kommandolinjene, samt å bedre samsvaret mellom omfanget av ledelsesapparatet og styrkene som skal ledes.

FOHK på Jåtta legges som en følge at dette ned, men Norges vertslandsforpliktelser overfor Joint Warfare Center vil bli ivaretatt fullt ut.

(15) Kompetanse og personell – hovedprioriteringer

Personellet er Forsvarets viktigste ressurs, og Forsvaret skal være en attraktiv og trygg arbeidsplass som ivaretar medarbeiderne.

Hovedmålsettingen for Forsvarets personellpolitikk er å *å rekruttere, bevare og videreutvikle* både militære og sivile medarbeidere med høy motivasjon og riktig kompetanse, tilpasset Forsvarets behov og oppgaver.

Å ta vare på den enkelte medarbeider og dennes familie er et satsingsområde for Forsvaret. Ikke minst i forhold til *utenlandsoperasjoner*. I dag er det en tendens til at slik deltakelse fordeles nokså ujevnt på personellet. Den kompetanseutvikling og de muligheter – men også de belastninger – slik tjeneste medfører, må fordeles jevnere.

Regjeringen har også vært opptatt av å arbeide for å styrke *veteranenes* rettigheter. Det personellet som deltar for Norge i utenlandsoperasjoner skal føle seg trygge på at de får oppfølging etter en tjeneste som kan påføre dem store belastninger.

Vi legger også stor vekt på å videreføre den gode dialogen Forsvaret har med familier og pårørende, for å skape økt trygghet og forståelse.

(16) Verneplikt og sesjon

Den allmenne verneplikten ligger fast, men må videreutvikles kontinuerlig for å være best mulig tilpasset samfunnets, Forsvarets og de vernepliktiges behov. Vernepliktige vil fortsatt ha en sentral plass i den operative strukturen.

Gjennom *sesjonsordningen* har Forsvaret en unik mulighet til å møte og markedsføre seg overfor en stor andel av det enkelte årskull. Regjeringen ønsker flere kvinner i Forsvaret. For å oppnå det har vi allerede innført innkalling til frivillig sesjon for kvinner. Vi vil sikre at alle kvinner i det aktuelle årskullet får tilgang til informasjon om Forsvaret – og at de best skikkede og mest motiverte også får et møte med Forsvaret. Derfor går vi nå ett skritt videre, og legger opp til *pliktig sesjon for kvinner*.

(17) Økonomi

Norges behov for sikkerhet og trygghet er tidløst, men stadige endringer i omgivelsene stiller nye krav til Forsvaret. Regjeringen vil derfor trappe opp forsvarsbevilgningene betydelig, med 800 millioner kroner.

Dette er et nødvendig løft i forsvarsbevilgningene og innebærer en reell økning på over 2,5%.

Det budsjettmessige er en del av denne styrkingen, men ikke alt. Det viktige er at helheten i de grepene vi tar bidrar til å bygge opp Forsvaret. Det er en nødvendig konsentrasjon av virksomheten, det er konkrete mål for interneffektvisering og det er konkrete tiltak som bidrar til intern omprioritering av ressurser

Forsvaret har vært gjennom en større omorganisering og en kraftig modernisering de siste årene. Dette har vært riktig og viktig. Nå bringes omstillingen over i en ny fase, hvor vi skal opprettholde den gode balansen mellom oppgavene Forsvaret skal utføre, strukturen og ressursene.

(18) Oppsummering

Vi må ha et moderne innsatsforsvar som kan verne om Norges sikkerhet, interesser og verdier - både hjemme og ute.

Gjennom et betydelig økonomisk løft og en struktur i balanse sikrer Regjeringen at Norge har et robust forsvar, også for de fremtidige utfordringene.

Verneplikten videreutvikles som ett et fundament for Forsvaret. Gjennom verneplikten, og Heimevernet, og Forsvarets tilstedeværelse opprettholdes den solide folkeforankringen av Forsvaret.

Gjennom den operative strukturen, med styrkingen av Hæren i nord, Sjøforsvarets nye fartøy og ikke minst den videreførte luftforsvarsstrukturen styrkes den operative evne og tilstedeværelsen i nord.

Omleggingen av Forsvaret startet med en omfattende nedbygging. Den fortsatte med en vidtrekkende omstilling, en restrukturering. Hele tiden har det pågått en modernisering. Regjeringen anbefaler få nye nedleggelser, få reduksjoner.

Vi anbefaler ikke å bygge ned. Vi ønsker å bygge opp Forsvaret.